

1 §. Nimi ja kotipaikka

1. Yhdistyksen nimi on Ilmailualan Unioni IAU ry, ruotsiksi Luffartsunionen rf, englanninkielisissä yhteyksissä siitä käytetään nimitystä Finnish Aviation Union. Näissä säännöissä siitä käytetään nimitystä liitto.
2. Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toiminta-alue koko Suomi.
3. Liitto on sekä suomen- että ruotsinkielinen. Liiton pöytäkirja- ja asiakirjakieli on suomi.

4. Liitto on itsenäinen ja riippumaton.

2 §. Tarkoitus ja toimintamuodot

1. Liiton tarkoituksena on koota lentoliikenteen ja ilmailun alalla eri työnantajien palveluksessa olevat palkansaajat, sekä ilmailun alalle opiskelevat yhteiseen järjestöön toimimaan työ- ja palkkaehtojensa, sekä yleisten taloudellisten, sosiaalisten ja oikeudellisten etujen parantamiseksi.
2. Liitto on jäsenenä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ssä, jota näissä säännöissä nimitetään keskusjärjestöksi. Liitto noudattaa toiminnassaan keskusjärjestön periaatteita.
3. Liiton päätehtävänä on edistää ammattiosastojensa jäsenten työehtoja ja -olosuhteita solmien työehtosopimuksia ja valvoen niiden sekä työläinsäädännön noudattamista sopimusaloillaan.
4. Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto
 - a) solmii työehtosopimuksia sekä muita jäsenistöään koskevia sopimuksia,
 - b) valvoo ammattiosastojensa ja luottamusmiesorganisaationsa kanssa työehtosopimusten ja lainsäädännön noudattamista sekä järjestämisalallaan työskentelevien työntekijöiden työehtosopimusten tekemistä ja näihin perustuvien sopimusehtojen noudattamista,
 - c) valvoo, että sen jäsenistön ammattipätevyyttä ja muita heidän ammattitaitoaan koskevia määräyksiä noudatetaan,
 - d) avustaa osastojensa jäseniä heidän työsuhteistaan tai järjestötoimintaan osallistumisesta johtuvissa riidoissa ja oikeudenkäynneissä,
 - e) antaa lausuntoja, tekee aloitteita ja esityksiä, julkaisee kannanottoja sekä osallistuu asiantuntijana jäsenistöään koskevan työ-, sosiaali- ja muun lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen,
 - f) toimii yhteistyössä viranomaisten kanssa,
 - g) järjestää kokouksia, tiedotus-, esitelmä- ja koulutustilaisuuksia sekä kurssitoimintaa,
 - h) harjoittaa kustannus- ja julkaisutoimintaa sekä
 - i) harjoittaa yhteistoimintaa koti- ja ulkomaisten ammattijärjestöjen kanssa sekä sellaisten järjestöjen ja yhteisöjen kanssa, joiden toiminta on liiton tarkoituksien mukaista.
5. Liitto voi omistaa osakkeita, arvopapereita ja muuta irtainta ja kiinteää omaisuutta, vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, harjoittaa majoitus- ja ravitsemistoimintaa sekä toimeenpanna asianmukaisella luvalla arpajaisia ja rahankeräyksiä.

3 §. Jäseneksi hyväksyminen

1. Liiton jäseneksi voi liittyä edellä 2 §:ssä mainituilla aloilla työskentelevien henkilöiden muodostama rekisteröity yhdistys, joka hyväksyy liiton tarkoituksen ja toimintamuodot, sekä joka sitoutuu noudattamaan liiton sääntöjä ja toimielinten päätöksiä. Jäsenyhdistyksestä käytetään näissä säännöissä nimitystä ammattiosasto. Ammattiosastojen mallisääntöjen hyväksymisestä päättää edustajiston kokous. Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus.

4 §. Ammattiosaston tehtävät

1. Ammattiosaston tehtävänä on:
 - a) kuulua jäsenenä Ilmailualan Unioni IAU ry:hyn, jota näissä säännöissä nimitetään liitoksi, noudattaen liiton päättävien elinten ja hallintoelinten päätöksiä ja edesauttaa niiden täytäntöönpanoa,
 - b) edistää ammatillista järjestäytymistä toimialueellaan,

- c) valvoa, että voimassa olevia työehtosopimuksia sekä lakeja ja asetuksia noudatetaan,
- d) neuvotella ja tehdä liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti jäsentensä työ- ja palkkaehtoja koskevia paikallisia sopimuksia,
- e) järjestää jäsenkokouksia sekä muuta vastaavaa yhteistä toimintaa jäsenilleen,
- f) tukea keskuudessaan yritys- tai työosastokohtaisia työpaikkaosastoja,
- g) toimittaa sääntömuutosesityksensä edustajiston hyväksyttäväksi,
- h) toimittaa vuosittain hallituksen pyytämät tiedot, sekä pyydettyä osaston jäsenkokousten ja osaston hallituksen kokousten pöytäkirjat sekä muut asiakirjat,
- i) toimittaa hallitukselle välittömästi tiedot luottamus- ja toimihenkilövalinnoista sekä sääntöjen muutoksista yhdistysrekisterille,
- j) panna toimeen luottamusmies- ja muut vastaavat vaalit hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, sekä
- k) avustaa liittoa tilasto- ja tutkimustoiminnassa.

2. Hallituksen määräämällä toiminnantarkastajalla on oikeus perustellusta syystä tarkastaa ammattiosaston toiminta ja tilit.

5 §. Ammattiosaston jäseneksi liittyminen

1. Ammattiosaston jäseneksi voidaan hyväksyä näiden sääntöjen 2 §:n 1 kappaleessa tarkoitetut henkilöt. Ammattiosaston jäseneksi hyväksymisestä päättää ammattiosaston sääntöjen mukaisesti ammattiosaston johtokunta.

2. Ammattiosaston jäseneksi liittyminen tapahtuu käyttäen hallituksen vahvistamaa jäsenhakemusta, joka toimii samalla työnantajalle annettavana valtakirjana jäsenmaksun palkasta pidättämiseksi, tai jäsenmaksun perintäsopimuksena. Jäsenyys voi alkaa siitä päivästä, josta lukien jäsen on maksanut jäsenmaksun, aikaisintaan kuitenkin siitä päivästä, jona hän on allekirjoittanut jäsenhakemuksen.

3. Jäsen voi kuulua samanaikaisesti vain yhteen liiton ammattiosastoon.

6 §. Liitosta eroaminen ja erottaminen

1. Ammattiosaston, joka haluaa erota liitosta, on ilmoitettava tästä kirjallisesti liiton hallitukselle tai sen puheenjohtajalle.

2. Päätös liitosta eroamisesta on tehtävä kahdessa, vähintään kahden viikon väliajoin pidettävässä ammattiosaston jäsenkokouksessa. Eroamista koskevan ehdotuksen on saatava kummassakin jäsenkokouksessa vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä.

3. Ammattiosaston jäsenyys liitossa lakkaa kuuden (6) kuukauden kuluttua eroamisilmoituksen jättämisestä lukien ensiksi seuraavan kesä- tai joulukuun viimeisenä päivänä.

4. Hallitus voi erottaa liitosta ammattiosaston, joka on jättänyt täyttämättä ne velvoitteet, joihin se on liittoon liittymällä sitoutunut, tai joka on menettelyllään liitossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut liittoa, tai joka ei enää täytä laissa tai liiton säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja. Ennen tätä on hallituksen tehtävänä selvittää yhdessä ammattiosaston kanssa syyt, jotka ovat aiheuttaneet ongelman. Tarkoituksena on tällöin korjata ammattiosaston menettelyä tai toimintatapoja.

5. Erottamispäätös tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun ammattiosasto sai tiedon päätöksestä, mikäli ammattiosasto ei sinä aikana vetoa päätöksestä edustajistoon.

Tällöin hallituksen tulee kutsua koolle edustajiston kokous päättämään asiasta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa ammattiosaston vetoamisen vastaanottamisesta. Jos edustajisto vahvistaa erottamis päätöksen, se tulee voimaan heti edustajiston päätöksen jälkeen.

7 §. Ammattiosaston purkaminen

1. Päätös ammattiosaston purkamisesta on tehtävä kahdessa vähintään kahden viikon väliajoin pidettävässä ammattiosaston jäsenkokouksessa. Ammattiosaston purkamisehdotuksesta on annettava tieto viipymättä liiton hallitukselle. Purkamista koskevan ehdotuksen on molemmissa jäsenkokouksissa saatava vähintään 3/4 kannatus tullakseen hyväksytyksi.

2. Jos ammattiosasto purkautuu, sen jäljelle jäävät varat on luovutettava liitolle. Liitto voi

luovuttaa ne edelleen niille ammattiosastoille, joiden jäseniksi purkautuneen ammattiosaston jäsenet ovat liittyneet.

3. Liitto ei vastaa niistä veloista ja velvoitteista, joita purkautuneella osastolla mahdollisesti on.

8 §. Jäsenmaksut

1. Liiton ammattiosaston jäsen on velvollinen maksamaan Ilmailualan Unioni IAU ry:n kokonaisjäsenmaksun. Se koostuu ammattiosaston jäsenmaksusta, liittomaksusta sekä samassa yhteydessä perittävästä työttömyyskassamaksusta. Ammattiosastojen jäsenet ovat liiton ammattiosaston mallisääntöjen 3 §:n 2. kohdan mukaan jäseniä myös työttömyyskassassa, jonka asiamiespiiri liitto on.

Kokonaisjäsenmaksu maksetaan ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta ja/tai työttömyyskassan maksamasta etuudesta.

2. Ammattiosastot päättävät omasta jäsenmaksustaan syyskokouksessaan ja ilmoittavat sen liiton hallitukselle marraskuun loppuun mennessä.

3. Liiton edustajiston sääntömääräinen syyskokous päättää liittomaksun suuruudesta seuraavalle vuodelle.

4. Työttömyyskassa ilmoittaa Finanssivalvonnan vahvistaman jäsenmaksun vuosittain liiton hallitukselle.

5. Liiton hallitus vahvistaa kokonaisjäsenmaksun sen jälkeen, kun se on saanut tiedot kaikista maksuosuuksista.

6. Maksetuista liittomaksuista tehdään merkinnät jäsenrekisteriin.

7. Liiton hallituksella on oikeus päättää jäsenmaksujen perimistavoista. Liitolle tilitetyistä kokonaisjäsenmaksuista siirretään ammattiosastoille ja työttömyyskassalle niiden 2- ja 4-kohdan mukaiset jäsenmaksuosuudet.

8. Rästiin jääneet kokonaisjäsenmaksut on maksettava voimassa olevien kokonaisjäsenmaksujen suuruusina viimeistään kolmen kuukauden kuluessa.

9. Kun liiton hallitus katsoo tarpeelliseksi, sillä on oikeus asettaa ammattiosaston jäsenten suoritettavaksi enintään voimassa olevaa liittomaksua vastaava ylimääräinen kokonaisjäsenmaksu.

9 §. Jäsenmaksuvapautukset

1. Hallitus voi vapauttaa ammattiosaston jäsenmaksusta jäsenen, joka on vailla ansio- tai palkkatuloa tai vastaavaa tuloa

a) sairauden,

b) eläkkeen,

c) äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainloman, hoitovapaan taikka niihin verrattavan muun vapaan,

d) opiskelun tai

e) varusmies- tai siviilipalvelun suorittamisen takia.

Hallitus voi vapauttaa jäsenmaksusta myös muusta vastaavasta syystä ilman ansio- tai palkkatuloa tai vastaavaa tuloa olevan jäsenen.

2. Jäsenmaksusta vapautusta on haettava hakemuksella, josta käy ilmi, miksi vapautusta haetaan.

Mikäli peruste, jonka vuoksi jäsenmaksuvapautusta on haettu, poistuu, jäsen on velvollinen ilmoittamaan tästä välittömästi liitolle.

A VAPAAJÄSENYYS; ELÄKELÄISJÄSEN

a) Eläkkeelle siirtyville jäsenille myönnetään vapaajäsenyys.

b) Eläkeläisjäsenillä ei ole jäsenmaksuvelvoitetta. Heillä on läsnäolo- ja puheoikeus ammattiosaston jäsenkokouksissa.

c) Eläkeläisjäsenillä ei ole ammattiosaston ja liiton vaaleissa äänioikeutta eikä vaalikelpoisuutta.

d) Liiton hallitus voi rajoittaa eläkeläisjäsenen oikeutta liiton tarjoamiin jäsenetuihin.

B VAPAAJÄSENYYS; OPISKELIJAJÄSEN

- a) Ammattiosaston johtokunta voi hyväksyä jäsenekseen opiskelijoita, jotka opiskelevat mailun alojen töihin valmentavassa koulutuksessa tai vastaavassa työllisyyskoulutuksessa.
- b) Opiskelijajäsenillä ei ole jäsenmaksuvelvoitetta. Heillä on läsnäolo- ja puheoikeus ammattiosaston jäsenkokouksissa.
- c) Opiskelijajäsenillä ei ole ammattiosaston ja liiton vaaleissa äänioikeutta eikä vaalikelpoisuutta.
- d) Opiskelijajäsen ei voi olla työttömyyskassan jäsen.
- e) Liiton hallitus voi rajoittaa opiskelijajäsenen oikeutta liiton tarjoamiin jäsenetuihin.
- f) Siirtyttyään työskentelemään mailun alalle töihin, saavuttaa opiskelijajäsen täydet jäsenoikeudet hakemalla yhdistyksen jäsenyyttä samalla tavalla kuin uusi jäsen.

10 §. Ammattiosastosta eroaminen ja erottaminen

1. Ammattiosaston jäsen voi erota ammattiosastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti ammattiosaston johtokunnalle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla eroamisesta ammattiosaston jäsenkokouksen pöytäkirjaan. Eroaminen tulee voimaan siitä hetkestä lukien kun eroilmoitus on jätetty.
2. Kun jäsen eroaa ammattiosastosta, hän menettää kaikki oikeutensa siinä. Eroava jäsen vapautuu velvollisuuksista, joihin hän oli ammattiosastoon liittyessään sitoutunut, paitsi mitä tulee jo maksettavaksi erääntyneisiin jäsenmaksuihin tai maksuihin ja muihin velvoitteisiin, joihin hän on määrääjäksi erikseen sitoutunut.
3. Jäsen voidaan erottaa ammattiosastosta, jos hän on jättänyt täyttämättä ne velvoitteet, joihin hän on ammattiosastoon liittymällä sitoutunut ja jos hän on menettelyllään ammattiosastossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut ammattiosastoa tai liittoa tai jos hän ei enää täytä laissa tai ammattiosaston säännöissä mainittuja jäsenyyden edellytyksiä.
4. Erottamispäätöksen tekee ammattiosaston johtokunta. Kun erottamista koskevaa asiaa käsitellään ammattiosaston johtokunnan kokouksessa, jäsenelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi paitsi, jos erottamisen syynä on jäsenmaksun maksamatta jättäminen.
5. Siitä, että kokouksessa käsitellään jäsenen erottamista koskevaa asiaa, on mainittava kokouskutsussa tai esityslistassa.
6. Ammattiosaston johtokunta katsoo jäsenen eronneen osastosta, jos jäsen on laiminlyönyt jäsenmaksunsa maksamisen yli neljän (4) kuukauden ajalta.

11 §. Siirtyminen ammattiosastosta toiseen

1. Jos ammattiosaston jäsen haluaa siirtyä toiseen ammattiosastoon, on hänen haettava sen ammattiosaston jäsenyyttä.
2. Ammattiosaston johtokunta voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita ammattiosastosta toiseen siirtymisestä.

12 §. Liiton edustajisto

1. Liittoa koskevissa asioissa korkein päätävävalta on edustajistolla, jonka päättämien linjausten mukaan liiton toimintaa johdetaan. Edustajisto päättää kokouksissaan niistä asioista, jotka sen käsiteltäväksi on näillä säännöillä määrätty tai liiton hallitus sen käsiteltäväksi siirtää. Edustajistoon kuuluu 20 jäsentä ja neljä yleisvarajäsentä.

EDUSTAJIEN VALINTA

1. Liiton ammattiosastot valitsevat edustajiston jäsenet, jotka ilmoitetaan liiton hallitukselle. Valinnat on tehtävä sääntöjen ja edustajiston päättämien vaaliohjeiden mukaan.
 - a) Kullakin liiton ammattiosastolla on oikeus valita yksi edustaja. Loput edustajapaikat jaetaan liiton kokouksissa äänioikeutettujen ammattiosastojen jäsenten lukumäärien perusteella määräytyvien suhdelukujen mukaisessa suuruusjärjestyksessä. Kullekin ammattiosastolle määritetään suhdeluvut siten, että ensimmäinen suhdeluku on ammattiosaston jäsenmäärä kokonaisuutena (1/1), seuraava on jaettuna kahdella (1/2), sitä seuraava on jaettuna kolmella

(1/3) ja niin edelleen (1/4, 1/5, 1/6...).

Ammattiosaston jäsenmäärä todetaan vaalikokousta edeltävän syyskuun viimeisen päivän tilanteen mukaan. Tarkemmat määräykset tavasta, jolla edustajat valitaan, annetaan edustajiston vahvistamassa äänestys- ja vaalijärjestyksessä.

b) Yleisvarajäsenet valitaan ammattiosastojen jäsenmäärän perusteella edellä mainitulla tavalla määräytyvän suhdeluvun mukaisessa järjestyksessä. Yleisvarajäsenet kutsutaan kaikkiin edustajiston kokouksiin ja heillä on kokouksissa puhe- ja esitysoikeus. Päätösvaltaiseksi yleisvarajäsenen todetaan edustajiston kokouksessa varsinaisen edustajan ollessa poissa kokouksesta.

c) Liiton hallitus ilmoittaa ammattiosastoille valittavien edustajien ja yleisvarajäsenten määrät sekä valitsemisajat, tarkistaa edustajavalinnat sekä vahvistaa ne.

d) Edustajiston jäsenen ja yleisvarajäsenen toimikausi on neljä vuotta. Se alkaa ja loppuu ennen edustajiston vaalikokousta. Jos edustajiston puheenjohtaja joutuu luopumaan toimestaan kesken toimikauden, niin varapuheenjohtaja hoitaa tehtävää seuraavaan sääntömääräiseen edustajiston kokoukseen asti. Tässä kokouksessa valitaan edustajiston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

2. Mikäli edustajiston jäsen valitaan liiton hallitukseen, päättyy hänen toimikautensa edustajistossa ja hänen ammattiosastonsa valitsee uuden edustajan hänen tilalleen.

3. Edustajiston jäsen, joka jää ilmoittamatta tai ilman hyväksyttävää syytä pois kahdesta kokouksesta, on velvollinen eroamaan edustajistosta. Jos edustajistoon valittu jäsen siirtyy pois liiton toimintapiiristä, jää eläkkeelle, eroaa tai erotetaan, on tästä ilmoitettava liiton hallitukselle. Jos jäsen ei enää voi toimia edustajistossa, niin hänen ammattiosastonsa valitsee tilalle uuden edustajan, jonka toimikausi alkaa, kunhan liiton hallitus on saanut tiedon valinnasta.

EDUSTAJISTON KOKOUKSET

1. Edustajisto kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kaksi kertaa vuodessa. Kevätkokous pidetään ensimmäisen vuosipuoliskon kuluessa ja syyskokous pidetään toisen vuosipuoliskon kuluessa. Joka neljäs vuosi edustajiston toimikauden mukaan järjestettävä vaalikokous pidetään huhti-toukokuussa varsinaisen kevätkokouksen jälkeen. Hallitus päättää kokousten tarkan ajan ja paikan.

2. Edustajisto on päätösvaltainen, kun se on sääntöjen mukaan koolle kutsuttu. Edustajiston kokouksessa päätösvalta on edustajilla. Edustajiston kokouksessa jokaisella edustajalla on yksi ääni. Asiat ratkaistaan äänestykseen osallistuvien yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan ääni.

3. Edustajisto kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen, jos hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai jos vähintään 1/3 edustajiston jäsenistä tai vähintään 1/3 ammattiosastoista tai 1/5 ammattiosastojen yhteenlasketuista äänivaltaisista jäsenistä sitä määrättyä asiaa varten kirjallisesti hallitukselta pyytää.

4. Edustajiston varsinaisesta kokouksesta on annettava ennakkoilmoitus osastoille ja edustajiston jäsenille viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta. Kokouskutsu edustajiston varsinaiseen kokoukseen on toimitettava kirjallisesti edustajiston jäsenille viimeistään kaksi (2) viikkoa sekä ylimääräiseen kokoukseen samalla tavalla viimeistään kolme (3) vuorokautta ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava esille tulevat asiat.

5. Esityksiä edustajiston kokoukselle voivat tehdä edustajiston jäsenet, ammattiosastot ja hallitus. Edustajiston varsinaisessa kokouksessa käsiteltäviksi tarkoitetut asiat on esitettävä hallitukselle kirjallisesti viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kokousta.

6. Edustajiston kokouksessa liiton hallituksen jäsenillä, ammattiosastojen puheenjohtajilla, liiton toimihenkilöillä ja tilintarkastajilla on puhe- ja esitysoikeus.

Edustajiston kevätkokouksessa:

a) esitetään hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös edelliseltä toimintavuodelta sekä

tilintarkastuskertomus,

b) vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille,

c) käsitellään kokouskutsussa mainitut edustajiston jäsenten, hallituksen ja ammattiosastojen esittämät aloitteet ja asiat, sekä

d) päätetään asioista, jotka edustajiston kokous yksimielisesti päätöksellään ottaa käsiteltäväkseen ottaen huomioon yhdistyksen säännökset.

Edustajiston syyskokouksessa:

a) vahvistetaan toiminta- ja taloussuunnitelma seuraavaksi toimintavuodeksi sekä päätetään liiton jäsenmaksun suuruudesta,

b) käsitellään kokouskutsussa mainitut edustajiston jäsenten, hallituksen ja ammattiosastojen esittämät aloitteet ja asiat,

c) päätetään liiton jäsenmaksun kertymän työtaistelurahastoon rahastoitavasta osuudesta, sekä

d) päätetään asioista, jotka edustajiston kokous yksimielisesti ottaa käsiteltäväkseen ottaen huomioon yhdistyksen säännökset.

Joka neljäs vuosi toimikausien mukaan pidettävän vaalikokouksen jälkeisessä syyskokouksessa käsitellään edellisten kohtien lisäksi:

e) päätetään vaalikokousten välisen toimikauden toiminnan periaatteista.

Edustajiston vaalikokouksessa:

a) valitaan edustajiston jäsenten keskuudesta edustajiston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja,

b) valitaan liiton hallituksen puheenjohtaja (Liiton puheenjohtaja),

c) valitaan liiton hallituksen varapuheenjohtaja (Liiton varapuheenjohtaja),

d) valitaan liiton hallituksen sihteeri (Liittosihteeri),

e) valitaan liiton hallituksen varsinaiset jäsenet ja lisäjäsenet,

f) valitaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja,

g) valitaan tarvittava määrä työehtosopimusneuvottelukuntia,

h) valitaan vaalivaliokunta,

i) käsitellään kokouskutsussa mainitut edustajiston jäsenten, hallituksen ja ammattiosastojen esittämät aloitteet ja asiat, sekä

j) päätetään asioista, jotka edustajiston kokous yksimielisesti päätöksellään ottaa käsiteltäväkseen ottaen huomioon yhdistyksen säännökset.

Edustajiston ylimääräisessä kokouksessa käsitellään vain ne asiat, joita varten se on kutsuttu koolle.

13 §. Liiton hallitus

1. Edustajiston valitsemina hallitukseen kuuluu liiton puheenjohtaja, liiton varapuheenjohtaja, liittosihteeri sekä vähintään viisi (5) ja enintään kymmenen (10) varsinaista jäsentä.

Varsinaisten jäsenten lisäksi hallitukseen valitaan kaksi (2) lisäjäsentä, joilla on kokouksissa puhe- ja esitysoikeus. Päätösvalta lisäjäsenellä on toimiessaan varsinaisen jäsenen varajäsenenä tämän ollessa estyneenä.

Edustajiston puheenjohtajalla ja edustajiston varapuheenjohtajalla, sekä ammattiosastojen puheenjohtajilla on hallituksen kokouksissa läsnäolo-, puhe- ja esitysoikeus. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, liittosihteerin ja muiden hallituksen jäsenten ja lisäjäsenten toimikausi on neljä vuotta.

2. Jos liiton hallituksen jäsen siirtyy pois liiton toimintapiiristä tai eläkkeelle, eroaa tai erotetaan, niin edustajiston kokous nimeää hallitukseen ammattiosaston esityksen mukaisesti uuden jäsenen. Edustajiston kokous voi erottaa liiton hallituksen jäsenen, joka ilman hyväksyttävää syytä jättää saapumatta kolmeen peräkkäiseen kokoukseen.

3. Liiton hallitus kokoontuu puheenjohtajan, tai hänen ollessaan estyneenä varapuheenjohtajan, kutsusta tai kolmen hallituksen jäsenen sitä vaatiessa. Hallitus on päätösvaltainen, kun

puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista hallitukseen kuuluvista on paikalla.

4. Jos liiton puheenjohtaja on estynyt hoitamaan tehtävänsä, niin varapuheenjohtaja toimii hänen sijaisenaan, kunnes sääntömääräinen tai ylimääräinen edustajiston kokous päättää, kuka tehtävään valitaan.

5. Hallituksen tehtävänä on:

a) johtaa liiton toimintaa lain, näiden sääntöjen ja edustajiston päättämien linjausten mukaisesti.

b) vastata siitä, että liiton tarkoitus toteutuu ja että liiton edunvalvonta- ja järjestötoiminta on järjestetty asianmukaisella tavalla sekä että liitolla on toimintaansa varten tarvittavat voimavarat,

e) ottaa ja erottaa liiton toimihenkilöt, vahvistaa heidän tehtäviään koskevat ohjeet,

d) hoitaa liiton taloutta ja hallintoa sekä laatia liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma kalenterivuositain. Tiedot talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta on lähetettävä edustajiston jäsenille,

e) päättää irtaimen omaisuuden ostosta, vaihtamisesta, myynnistä ja kiinnittämisestä.

Kiinteistön tai sellaisen omaisuuden, joka ylittää arvoltaan yhden kolmasosan (1/3) liiton taseesta, luovuttamisesta tai kiinnittämisestä päättäminen on siirrettävä edustajistolle,

f) valmistella edustajiston kokoukselle käsiteltäviksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle;

g) vahvistaa vuosittain 8 §:n kohdan 1. mukaisesti liittomaksun suuruus.

14 §. Liiton puheenjohtajiston tehtävät

1. Puheenjohtajan tehtävänä on:

a) johtaa liiton hallitusta.

b) johtaa liiton toimistoa.

2. Varapuheenjohtajan tehtävänä on:

a) Toimia puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.

b) suorittaa muut hallituksen antamat tehtävät.

3. Liittosihteerin tehtävänä on:

a) laatia pöytäkirjat liiton hallinnon kokouksista.

b) suorittaa muut hallituksen antamat tehtävät.

15 §. Liiton nimen kirjoittaminen

1. Liiton nimen ovat oikeutetut kirjoittamaan liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai liittosihteerit, sekä se tai ne henkilöt, jotka hallitus erikseen määrää, kuitenkin kaksi aina yhdessä.

16 §. Liiton valiokunnat

VAALIVALIOKUNTA

1. Vaalivaliokuntaan kuuluu (3) jäsentä ja sen toimikausi on neljä vuotta.

2. Vaalivaliokunta ottaa vastaan henkilöehdotuksia nimettyihin tehtäviin. Näitä ovat: edustajiston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, liiton hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, liittosihteerit sekä liiton hallituksen jäsenet ja muutkin mahdolliset tehtävät, joihin valitaan edustajiston kokouksessa vaaleilla.

3. Vaalivaliokunnan puheenjohtaja kokoaa esille asetetuista henkilöistä ehdokasluettelon, esittää sen edustajiston kokoukselle ja toimii näissä vaaleissa puheenjohtajana.

4. Vaalivaliokunnan toimikausi alkaa ja päättyy edustajiston vaalikokouksen jälkeen.

MUUT VALIOKUNNAT

1. Liiton hallituksen esityksestä edustajisto voi asettaa muita valiokuntia liiton toiminnan edistämiseksi.

17 §. Liiton tilit ja tilintarkastus

1. Liiton tilit päätetään kalenterivuositain. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen on

esitettävä tilintarkastajille tilivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastajien on annettava tilintarkastuskertomus hallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen edustajiston kevätkokousta.

18 §. Liiton työehtosopimustoiminta

1. Liiton hallitus johtaa ja ohjaa palkka- ja työehtosopimustoimintaa edustajiston päättämien periaatteiden mukaisesti.
2. Voimassa olevien työehtosopimusten muutosesityksistä päättää hallitus ammattiosastojen asettamien työehtosopimusryhmien suuntaviivojen mukaisesti.
3. Edustajisto valitsee kutakin työehtosopimusta varten neuvottelukunnan, johon kuuluu puheenjohtajiston lisäksi edustajiston valitsemana kaksi henkilöä kunkin työehtosopimuksen soveltamisalueelta.
4. Hallitus voi alistaa neuvottelutuloksen hyväksymisen tai hylkäämisen edustajiston päätettäväksi. Hallitus tai edustajisto voi päättää järjestää neuvottelutuloksen hyväksymisestä neuvoa antavan jäsenäänestyksen.
5. Keskitetyistä työehtosopimusratkaisuista irtautumisesta päättää edustajisto.
6. Työtaistelun alkamisesta ja lopettamisesta päättää hallitus.

19 §. Liiton työtaisteluavustukset

1. Työlakkoon tai -sulkuun joutuneelle liiton ammattiosaston jäsenelle suoritetaan avustusta:
 - a) liiton hallituksen päättämässä työlakossa;
 - b) työsulussa, joka on johtunut liiton hyväksymistä vaatimuksista, joissa liiton ammattiosaston jäsen on toiminut näiden sääntöjen ja liiton hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, tai
 - c) jos liiton ammattiosaston jäsenet ovat joutuneet työlakkoon tai -sulkuun jonkin toisen liiton työriidan johdosta.
2. Avustuksen maksamisen aloittamisesta ja suoritustavasta päättää liiton hallitus. Avustus on suuruudeltaan keskusjärjestön kulloisenkin suosituksen mukainen ja sitä maksetaan seitsemältä (7) päivältä viikossa.

20 §. Liiton oikeusapu

1. Liiton ammattiosaston jäsen, joka on maksanut jäsenmaksunsa, voi saada ammattiosaston esityksestä oikeusapua työsopimussuhdetta, työsuhteen ehtoja tai työlainsäädännön soveltamista koskevassa riita- tai rikosasiassa. Hallitus tai sen valtuuttamana liiton muu toimielin päättää oikeusavun myöntämisestä kussakin tapauksessa erikseen. Oikeusavun myöntämisen edellytyksenä on, että jäsenyys on kestänyt vähintään kuusi (6) kuukautta. Hallitus voi kuitenkin poikkeustapauksessa päättää oikeusavun myöntämisestä lyhyemmänkin jäsenyyden perusteella.
2. Oikeusapu voidaan myöntää myös osaston jäsenen oikeudenomistajalle.

21 §. Sääntöjen muuttaminen ja liiton purkaminen

1. Päätös liiton sääntöjen muuttamisesta on tehtävä edustajiston kokouksessa vähintään 3/4 enemmistöllä annetuista äänistä, ellei näissä ole toisin määrätty.
2. Päätös liiton purkamisesta on tehtävä kahdessa vähintään kahden viikon välein järjestetyssä peräkkäisessä edustajiston kokouksessa vähintään 3/4 enemmistöllä annetuista äänistä.
3. Jos edustajisto päättää liiton purkautumisesta, sen on myös päätettävä, miten liiton varat on käytettävä liiton tarkoituksen toteuttamista ja ammattiyhdistysliikettä parhaiten edistävällä tavalla.